

Protokoll 9/2024

fört vid Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds
sammanträde torsdagen den 19 september 2024 kl. 18:30-
19:50, Slakthusplan 8A

Ledamöter

Hassan Jama (V) Ordförande
Peter Backlund (L) 1:e vice ordförande
Kristina Öberg (S) 2:e vice ordförande
Alexander Pettersson (S)
Ingela Edlund (S)
Mikael Hörnkvist (S)
Cecilia Herrström (V)
Peter Dannqvist (MP)
Henrik Virro (M)
Victor Siljevik (M)
Emelie Wassermann (SD)
Christina Peterson (C)
Aura Baila (M) ersätter Gustav Johansson (M)

Ersättare

Anna Forssell (S)
Anna-Lena Strindlund (S)
Papel Khan (S)
Erika Sandström Nysäter (V)
Margareta Olofsson (V)
Bodil Unenge (MP)
Peter Strandberg (M)
Maria Sawon (SD)
Stefan Holm (C)

Övriga närvarande

Anders Carstorp Stadsdelsdirektör
Jeanette Holmqvist Avdelningschef
Carina Idenfors Avdelningschef
Leif Kananen Avdelningschef
Veronica Starck Avdelningschef
Karin Åberg Avdelningschef
Jenny Johansson Avdelningschef
Micaela Caldegren Nämndsekreterare
Sara Ek Tjänsteman
Ahasan Habib Personalföreträdare
Camilla Nilsson Personalföreträdare

Justerare

Hassan Jama (V), Peter Backlund (L)

Datum för justering	2024-09-24
Paragraf	§§1-5, §§7-12, §§18-21
Sekreterare	Micaela Caldegren

ÄRENDELISTA

- §1 Val av justerare och dag för justering
- §2 Godkännande av dagordning
- §3 Medborgarförslag om fler offentliga toaletter
- §4 Skrivelse om förebyggande åtgärder och akuta instanser
- §5 Tertialrapport 2 år 2024 för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd
- §7 Remiss av Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna
- §8 Remiss av motion om att Stockholms stad bör inrätta en nattborgmästare
- §9 Remiss av motion om att möjliggöra karriärtjänster inom förskolan
- §10 Remiss av motion om ett utvecklat värderingsarbete i skolan
- §11 Remiss av motion om lovskola i Stockholm
- §12 Remiss av reviderade riktlinjer för handläggning av ärenden gällande ensamkommande barn och unga
- §18 Stadsdelsdirektörens information
- §19 Anmälningar för kännedom
- §20 Redovisning av delegationsbeslut
- §21 Stadsdelsnämndens frågor

§ 1

Val av justerare och dag för justering

Beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd utser 1:a vice ordförande Peter Backlund (L) att tillsammans med ordförande Hassan Jama (V) justera dagens protokoll.

Justering sker tisdag den 24 september 2024.

§ 2

Godkännande av dagordning

Beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner dagordningen.

§ 3**Medborgarförslag om fler offentliga toaletter**

Svar på medborgarförslag

EÅV 2024/471

Beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.

Sammanfattning av ärendet

Ett medborgarförslag om att anlägga fler offentliga toaletter i staden har skickats in till nämnden. Särskilt viktigt är platser som besöks av många, som kollektivtrafiksstationer och hållplatser samt vid lokala centrum. Författaren av medborgarförslaget anser att stadens befintliga offentliga toaletter är få och att den geografiska spridningen är ojämn med en oproportionerligt hög koncentration i innerstaden sett till antal invånare.

Förvaltningen håller med författaren av medborgarförslaget om att tillgång till offentliga toaletter skapar en mer tillgänglig och inkluderande stadsmiljö. Platser vid lokala centrum och vid stationer och hållplatser för kollektivtrafik ansvarar ofta trafikkontoret för och förvaltningen har därför förmedlat medborgarförslaget till dem. De ekonomiska ramar som förvaltningen behöver förhålla sig till innebär att det i nuläget inte finns utrymme att anlägga fler offentliga toaletter på parkmark i stadsdelsområdet.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2024/471-4 Tjänsteutlåtande: Medborgarförslag om fler offentliga toaletter
- EÅV 2024/471-3 Medborgarförslag om fler offentliga toaletter

§ 4**Skrivelse om förebyggande åtgärder och akuta instanser**

Svar på skrivelse från (M)

EÅV 2024/464

Beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning av ärendet

Moderaterna inkom med en skrivelse till Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning den 23 maj med frågor kring stadens och förvaltningens arbete med förebyggande åtgärder och akuta insatser.

Det finns en god och väl upparbetad samverkan med lokalpolisområdena Globen och Farsta med vilka förvaltningen ofta samverkar med inför olika riskhelger. Initiativ, som att ett extra föräldramöte genomförs, tas av fält, polis eller skola när en bedömning görs att det finns ett behov. På skolavslutningskvällen hade polisen och flertalet aktörer ett gemensamt utsättningsmöte där man planerade upplägget för kvällen. Skolavslutningskvällen blev ett lugnt firande i Enskede-Årsta-Vantör mycket tack vare god samverkan, planering och resursättning.

På Enskede IP har förvaltningen under våren haft mobil fritidsgård. Det innebär att verksamheten flyttas ut dels för vuxennärvaro på platsen, dels för att inbjuda ungdomarna till att delta i verksamheten. I nuläget har idrottsförvaltningen inga planer på att stänga Enskede IP under sommaren.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Särskilt uttalande

Henrik Virro m.fl. (M) lämnar ett särskilt uttalande:

Moderaterna tackar för svaret på vår skrivelse. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd har ett ansvar att kontinuerligt utvärdera och utveckla de förebyggande åtgärder som vidtas i stadsdelen. Som förvaltningen i sitt svar belyser är det viktigt att vi fokuserar på trygghetsskapande och främjande insatser, särskilt i samarbete med lokalpolisen, skolan och fritidsverksamheterna. Vi moderater ser dock ett behov av att ytterligare stärka arbetet med att säkerställa att trygghet i vår stadsdel och att det sker systematiskt för att levererar de resultat som stadsdelens invånare förväntar sig.

De trygghetsvandringar och platsamverkan som genomförs, till exempel i Rågsved och Högdalen, är viktiga insatser. Samtidigt är det avgörande att dessa insatser utvärderas kontinuerligt för att säkerställa att de verkligen bidrar till ökad trygghet. För att göra detta måste vi säkerställa att systematiska uppföljningsprocesser finns på plats där vi mäter effekten av dessa insatser, inte bara i termer av minskad kriminalitet, utan också i hur invånarnas upplevda trygghet förändras över tid.

Samarbetet med lokalpolisen och andra aktörer har varit framgångsrikt, till exempel under Valborgsfirandet, där samverkan ledde till ett lugnt firande. Det är dock viktigt att dessa positiva erfarenheter sprids och implementeras på bredare front. Ett exempel är användningen av mobila ordningsvakter, som enligt rapporten prioriteras i vissa områden baserat på lokala lägesbilder. Det är viktigt att vi säkerställer att dessa resurser används optimalt och att vi kontinuerligt utvärderar om denna fördelning av resurser verkligen möter stadsdelens behov på bästa sätt.

Förvaltningen lyfter fram hur fältgruppen och polisen framgångsrikt mobiliserades under Valborg, med särskild samverkan kring riskområden som hoppbacken. Detta är en positiv utveckling, men vi moderater anser att fler förebyggande insatser borde ha vidtagits för att undvika att problematiken med svårövervakade platser kvarstår år efter år. Att det inte var möjligt att ordna tillfällig belysning på grund av kostnader och övervakningssvårigheter visar att mer långsiktig planering och proaktiva och förebyggande investeringar behövs för att säkerställa trygghet vid stora händelser.

Föräldramöten och informationsspridning kring risker för ungdomar under högtider som Valborg är bra steg, men dessa insatser måste intensifieras och följas upp systematiskt. För att säkerställa att insatser som dessa får genomslag krävs att vi mäter hur effektivt informationen når ut och vilken effekt den har på ungdomars beteende. Dessutom behöver samarbetet med skolor utvecklas så att fler aktörer kan engageras i det förebyggande arbetet.

Vi moderater ser ett behov av att ständigt utveckla, bevaka och utvärdera de förebyggande insatserna som genomförs i stadsdelen. Genom att implementera tydligare strukturer för uppföljning och utvärdering kan vi säkerställa att de medel och resurser som avsätts används effektivt och leder till långsiktiga resultat.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2024/464-2 Tjänsteutlåtande: Skrivelse om förebyggande åtgärder och akuta insatser
- EÅV 2024/464-1 Skrivelse om förebyggande åtgärder och akuta instanser

§ 5**Tertialrapport 2 år 2024 för Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd**

EÅV 2024/469

Beslut

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner tertialrapport 2 år 2024 och överlämnar ärendet till kommunstyrelsen.
2. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd begär budgetjustering om 18,7 mnkr för lokaländamål för avveckling/omstrukturering (drift) enligt bilaga 2.
3. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd begär budgetjustering om 1,5 mnkr för ökade kapitalkostnader inom stadsmiljöområdet avseende räntor (drift) enligt bilaga 2.
4. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd begär budgetjustering om 0,5 mnkr för kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning (drift) enligt bilaga 2.
5. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ansöker om kompetensutvecklingsmedel om 2,7 mnkr för genomförande av utbildning i motiverande samtal (MI) under 2024 och 2025 enligt bilaga 3.
6. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ansöker om kompetensutvecklingsmedel om 0,3 mnkr för genomförande av utbildning i psykisk ohälsa under 2025 enligt bilaga 4.
7. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ansöker om kompetensutvecklingsmedel om 0,1 mnkr för genomförande av steg 1 i KomBo - en utbildnings-/implementeringsmodell under 2024 enligt bilaga 5.
8. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd anmäler omslutningsförändringar om 20,8 mnkr.
9. Beloppsgräns för periodiseringar (interimsbokföring) fastställs till ett belopp om 20 000 kr eller högre.
10. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner Underlag till förskolerapport 2024 enligt bilaga 6.
11. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner Parkleksplan EÅV 2024 enligt bilaga 7.
12. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner Utfasning av fossila bränslen i stadsmiljöverksamheten enligt bilaga 8.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen bedömer att det arbete som genomförts hittills under året bidrar till att kommunfullmäktiges tre inriktningsmål kommer att uppnås helt. Bland målen för verksamhetsområden bedöms elva

uppfyllas helt och fem delvis. Flertalet nämndmål bedöms uppfyllas helt.

Under perioden har verksamheten påverkats av en mängd omvärldsfaktorer inklusive samhällsekonomisk utveckling. Flera ekonomiska osäkerhetsfaktorer konstateras som exempelvis ökade kostnader för vård och omsorg, nyttjande av beviljade insatser samt antal hushåll inom ekonomiskt bistånd.

För hela nämndens verksamhetsområde prognostiseras ett underskott om 30,0 mnkr före resultatöverföringar och ett underskott om 20,4 mnkr efter resultatöverföringar. Resultatenheterna prognostiserar att hämta 9,6 mnkr ur fonder. För investeringar prognostiseras ett utfall inom fastställd budget. Prognostiserad avvikelse på helår motsvarar 1,1 procent före resultatöverföring och 0,7 procent efter resultatöverföring jämfört med justerad budget.

Särskilt uttalande

Peter Backlund (L), Henrik Virro m.fl. (M) och Christina Peterson (C) lämnar ett gemensamt särskilt uttalande:

Vår borgerliga gemensamma vision för Stockholms framtid är en modern, frihetlig, trygg, hållbar, tillåtande och framtidsinriktad stad, med en mångfald av människor, företag och föreningar. Vi bejakar stadens styrkor och särart, och framför allt tror vi passionerat på stockholmarnas potential och möjligheter att var och en och tillsammans forma sina egen framtid och förverkliga sina drömmar.

Tertialrapport 2 visar att stadsdelsnämnden driver väldigt mycket bra verksamhet av hög kvalitet. Om vi borgerliga fått styra hade prioriteringarna varit andra och andra inriktningsmål gällt, men vi skulle också fortsatt haft en hög kvalitet i verksamheterna. Vi hänvisar till våra respektive alternativa budgetar i Stockholms kommunfullmäktige.

Nämnden uppnår de flesta av kommunfullmäktiges verksamhetsmål varav 11 uppnås helt och 5 delvis. Vi borgerliga hoppas förstås att tolkningen av detta inte föranleder senare kritik från stadens revisorer.

Vad gäller verksamheterna finns det mycket som är berömvärt. Några mindre guldskorn är t ex att så många funktionsnedsatta använder friskvårdskortet som ger möjligheter att använda stadens simhallar, att "tryggt mottagande" inom äldreomsorgen bidrar både till en kvalitetshöjning och minskade kostnader samt andelen placerade barn som når kunskapsmålen ökar, även om det är en

fortsatt relativt låg procentandel. Oro finns förstås också- ex att tryggheten minskar i stadsdelen.

Stadsdelsnämnden Enskede-Årsta-Vantör har hela tiden sedan majoriteten tillträdde haft svårt att hålla en budget i balans. Detta problem kvarstår. Underskottet är i dagsläget 30,0 miljoner före resultatöverföringar och efter resultatöverföringar 20,4 miljoner. Avvikelsen på helår landar därmed på ungefär 1%. Avdelningen Individ och familj, Barn och Unga står ensam för -38 miljoner. Detta grundar sig i dyra placeringar, särskilt ökar kostnader för HVB-hem. Förvaltningen driver en bra verksamhet för att få stopp på kriminalitet bland ungdomar, men dyra och nödvändiga placeringskostnader kan förvaltningen påverka endast till liten del. Den centrala fond som tidigare under den borgerliga perioden fanns för att söka pengar för detta, borde återupprättas. Även om andra metoder kan vara en framgångsfaktor för att också minska kostnader, lär det knappast bidra mer än marginellt. Stöd till personer med funktionsnedsättning är i dagsläget -7,1 miljoner och där flaggar förvaltningen också för att underskottet kan komma att öka.

Andra orostecken är att barnantalet i förskolan minskar vilket kan bidra till lokalkostnader som inte kan justeras omgående, ekonomiskt bistånd kan öka med en högre arbetslöshet och sjuklönekostnader kanske inte sjunker i den takt som förväntas. Äldreomsorgen har arbetat mycket hårt för att minska kostnader för att få en budget i balans, och förtjänar beröm för vidtagna åtgärder.

Majoriteten behöver arbeta vidare med förvaltningen för att få en budget så nära i balans som möjligt vid verksamhetsårets slut, även om underskottet avdelningen Individ och familj barn och unga kvarstår. Förvaltningen har vidtagit en hel del lovvärda initiativ med fokus på ekonomin, där bland annat tillfälliga organisationsförändringar blir intressant att följa. Det är fortsatt tuffa ekonomiska förutsättningar och lågkonjunktur, men många siffror går åt rätt håll med exempelvis lägre inflation, sjunkande räntor och en lågkonjunktur som snart är över. Det går att se ljuset i tunneln.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2024/469-1 Tjänsteutlåtande: Tertiärrapport 2 år 2024 för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd
- EÅV 2024/469-1.1 Bilaga 1: SDN14
- EÅV 2024/469-1.2 Bilaga 2: Ansökan om budgetjusteringar för särskilda ändamål (drift)
- EÅV 2024/469-1.3 Bilaga 3: Ansökan kompetensutvecklingsmedel MI

- EÅV 2024/469-1.4 Bilaga 4: Ansökan kompetensutvecklingsmedel psykisk ohälsa
- EÅV 2024/469-1.5 Bilaga 5: Ansökan kompetensutvecklingsmedel KomBo
- EÅV 2024/469-1.6 Bilaga 6: Underlag till förskolerapport 2024
- EÅV 2024/469-1.7 Bilaga 7: Parkleksplan EÅV 2024
- EÅV 2024/469-1.8 Bilaga 8: Utfasning av fossila bränslen i stadsmiljöverksamheten

§ 7**Remiss av Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2023/1159
EÄV 2024/543

Beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har sänt Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna på remiss till bland annat Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd. Att samla arbetet i ett program görs utifrån att de mänskliga rättigheterna är samverkande och odelbara. Arbetet är kopplat till stadens demokratiarbete och Agenda 2030.

Förvaltningen välkomnar att ett förslag om ett sammanhållet program för de mänskliga rättigheterna har utarbetats. Det är bra att programmet är allmänt hållet och ska kompletteras med handlingsplaner för olika rättigheter. Förvaltningen är positiv till de tre fokusområdena kunskap och information, välfärd och service samt delaktighet och inflytande, som gäller för arbetet med alla mänskliga rättigheter. Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Yrkanden

Peter Backlund (L), Henrik Virro m.fl. (M) och Christina Peterson (C) yrkar att nämnden beslutar enligt följande:

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. Att Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna kompletteras i enlighet med som anförs nedan.
3. Att därutöver anföra följande.

Stockholms stad ska vara frihetens stad där varje individ fritt kan forma sitt liv, utan att begränsas av diskriminering eller rasism i någon form. Vi ser dock flera brister i det föreslagna övergripande programmet för de mänskliga rättigheterna.

En lärdom från tidigare stadsövergripande styrdokument är att de bör vara så konkreta som möjligt med tydliga mål och uppdrag för stadens nämnder och bolag. En överhängande risk är annars att det enbart bidrar till ökad administration utan reell förbättring.

Styrdokument och handlingsplaner behöver kunna följas upp. Det föreslagna programmet är i sin nuvarande form dessvärre långt ifrån ett tydligt styrande dokument som nämnder och bolag kan förhålla sig till. Konkretisering i åtgärder och styrmedel är centralt för den här typen av program.

Den här typen av program fokuserar ofta på information och kunskapshöjande insatser. Vi vill därför betona vikten av att även fokusera på konkreta åtgärder och stöd riktade till personer som drabbas, t.ex. hur de ska kunna ta tillvara sina rättigheter.

Det är också anmärkningsvärt att antisemitism, afrofofi och hatbrott knappt ges något utrymme i programmet. Vi har vid ett flertal tillfällen påtalat att antisemitismen skiljer sig från rasism och behöver adresseras specifikt. Likaså behöver ett program för de mänskliga rättigheterna, som tar sikte på att motverka all form av rasism, lyfta problematiken med hatbrott. Vad gäller hatbrott löper just afrosvenskar störst risk att utsättas och är överrepresenterade i fall med direkt våld. Stadens arbete mot hatbrott får inte bli en undanskymd del i ett övergripande styrdokument mot rasism.

Vi ser slutligen problem med att ersätta nuvarande styrdokument innan det finns nya handlingsplaner på plats. Det riskerar att skapa ett glapp i pågående arbete.

Ordförande Hassan Jama (V) yrkar att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Hassan Jama (V) ställer Peter Backlunds (L), Henrik Virros m.fl. (M) och Christina Petersons (C) förslag mot förvaltningens förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Reservationer

Peter Backlund (L), Henrik Virro m.fl. (M) och Christina Peterson (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2024/543-2 Tjänsteutlåtande: Remiss av Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna
- EÅV 2024/543-1.1 Tjänsteutlåtande - Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna
- EÅV 2024/543-1.2 Bilaga 1 - Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna

§ 8**Remiss av motion om att Stockholms stad bör inrätta en nattborgmästare**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2024/518
EÄV 2024/448

Beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har skickat Motion om att Stockholms stad ska inrätta en nattborgmästare från Andréa Hedin (M) och Dennis Wedin (M) på remiss till Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd för yttrande.

Författarna till motionen skriver att Stockholms nattliv och livescener är en viktig del av stadens kulturella identitet och en viktig faktor till varför människor väljer att resa till och besöka Stockholm.

Förvaltningen bedömer att den största vinsten med en nattborgmästare sannolikt skulle vara att signalera att stadens nattliv är prioriterat och att staden skulle få en specialistfunktion med god överblick. För att förverkliga strategin för en nattklubbsvänlig och livescensvänlig stad krävs dock att samtliga berörda nämnder fortsätter att arbeta för dess implementering.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Yrkanden

Henrik Virro m.fl. (M), Peter Backlund (L) och Christina Peterson (C) yrkar att nämnden beslutar enligt följande:

1. Att tillstyrka motionen
2. Att därutöver anföra:

Stockholms nattliv och livescener är en viktig del av stadens kulturella identitet. Att kunna ta del av kultur i sitt närområde är en av fördelarna med att bo i en stad, men också en viktig faktor för att människor ska vilja resa till- och besöka Stockholm. Stockholms nattklubbs- och scenliv är i vår mening lika mycket av en tillväxtfråga som en trygghetsfråga. En levande stad är både en rikare och tryggare stad.

I ett läge när det krävs nästan 30 kommunala tillstånd för att starta nattklubb och näst intill lika många för restaurangverksamhet och kulturaktörer för att bedriva sin verksamhet, inte minst kvälls- och nattetid, behövs förändring. Flera av de aktörer vi träffat berättar om hur de aldrig kunnat ana vidden av den byråkrati de skulle mötas av för att kunna genomföra sina idéer och berika Stockholm. Andra vittnar rent utav hur de aldrig skulle vågat sig på att starta något nytt i Stockholm om de från början vetat om hur svårt det skulle bli.

När det största hindret för ett levande nattliv inte är viljan hos aktörerna utan byråkratin hos staden, är det vi som behöver ta de första stegen mot förändring och förbättring. För att fler aktörer ska ha möjlighet att bidra till vår stad krävs ett mer framåtlutat arbete av Stockholms stad – det handlar inte minst om bättre service och samordning. Därför behöver vi gå vidare med en nattborgmästare.

Ordförande Hassan Jama (V) yrkar att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Hassan Jama (V) ställer Henrik Virros m.fl. (M), Peter Backlunds (L) och Christina Petersons (C) förslag mot förvaltningens förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Reservationer

Henrik Virro m.fl. (M), Peter Backlund (L) och Christina Peterson (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2024/448-2 Tjänsteutlåtande: Remiss av motion om att Stockholm stad bör inrätta en nattborgmästare
- EÅV 2024/448-1.1 Motion om att Stockholms stad bör inrätta en Nattborgmästare

§ 9**Remiss av motion om att möjliggöra karriärtjänster inom förskolan**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2024/515
EÄV 2024/422

Beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Nämnden har fått motion om att möjliggöra karriärtjänster i förskolan av Andréa Hedin (M) och Sophia Granswed Baat (M) på remiss av kommunstyrelsen. Motionärerna lyfter att förskolan är i stort behov av behörig personal och att Stockholms stad ska vara en attraktiv arbetsgivare. De menar att karriärtjänster är ett sätt att behålla duktiga förskollärare och attrahera nya. Motionärerna föreslår att stadsledningskontoret, tillsammans med berörda nämnder, ges i uppdrag att utforma karriärtjänster i Stockholms stads förskolor.

Förvaltningen välkomnar förslag som syftar till att stärka förskolläraryrkets status. Förvaltningen anser dock att förslaget om karriärtjänster behöver utredas innan en eventuell utformning. Förvaltningen anser även att större förändringar i karriärvägar i staden bör invänta beslut om och ta hänsyn till Skolverkets förslag för nationellt professionsprogram. Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Yrkanden

Henrik Virro m.fl. (M) yrkar att nämnden beslutar enligt följande:

1. att tillstyrka motionen i sin helhet
2. att därutöver anföra

Det är välkommet att förskolan med åren har professionaliserats, dels genom en egen läroplan och den genom satsningar på professionen. Förskolans roll i att förbereda barn inför grundskolan är viktig och ger barn bättre förutsättningar för ett livslångt lärande. Därför är det viktigt att fortsätta professionaliseringen och utvecklingen av förskolan som skolform. Kvalitén i förskolan står och faller med personalen och det är positivt att remissinstanserna delar motionens ambitioner om att

stärka Stockholm som arbetsgivare och i förlängningen stärka kvalitén i våra förskolor.

Med stöd i det nationella professionsprogrammet, och lärdomar från tidigare versioner av karriärtjänster i andra skolformer, bör Stockholm gå vidare med en struktur för hur karriärtjänster kan se ut i Stockholm. Det finns flera andra kommuner, exempelvis Österåker och Nacka, som prövat införandet av karriärtjänster i förskolan vilket också kan bidra med kunskap och erfarenhet inför ett implementerande i Stockholm.

Ordförande Hassan Jama (V) yrkar att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Hassan Jama (V) ställer Henrik Virros m.fl. (M) förslag mot förvaltningens förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Henrik Virro m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2024/422-3 Tjänsteutlåtande: Remiss om motion att möjliggöra karriärtjänster inom förskolan
- EÅV 2024/422-2.1 Motion om att möjliggöra karriärtjänster inom förskolan

§ 10**Remiss av motion om ett utvecklat värderingsarbete i skolan**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2024/609
EÄV 2024/440

Beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Nämnden har fått Motion om ett välutvecklat värderingsarbete i skolan av Jan Jönsson (L) på remiss av kommunstyrelsen. Motionen tar upp att det våld som utövas i samhället baseras på värderingar och normer som förknippas med manlighet. Vidare tar motionären upp att värderingsarbetet i skolan behöver bemöta influenser som kommer från sociala medier och att barn och ungas källkritik behöver utvecklas. Motionären föreslår att staden tar fram ett koncept för värderingsarbete i förskolan och skolan som bemöter destruktiva mansnormer i samhället i stort och på sociala medier.

Förvaltningen instämmer i att arbetet med värderingar är viktigt i förskolan och skolan, samt att det är viktigt att rusta barn för vad de kan möta i sociala medier. I läroplanen framgår bland annat att förskolan har ett ansvar för att motverka könsnormer som begränsar barnen. Förvaltningen anser inte att det finns behov av ett koncept, utöver det som framkommer i läroplanen. Däremot instämmer förvaltningen i den problematik som motionen tar upp och att staden därför bör lägga fokus på jämställdhetsarbetet i förskolan, till exempel genom gemensamma utbildningsinsatser, metodstöd och uppföljningar av jämställdhetsarbetet.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Yrkanden

Peter Backlund (L) yrkar att nämnden beslutar enligt följande:

1. Att bifalla motionen.
2. Att därutöver anföra följande.

Vi välkomnar det arbete som görs i Enskede-Årsta-Vantör med värdegrundsarbete men anser samtidigt att det bör spridas i snabbare takt, samt breddas för att nå fler. Motionens förslag handlar om ett bredare värderingsarbete än enbart våldsprevention

genom MVP. Som framgår av motionen så har flertalet förskollärare, lärare och annan skolpersonal aldrig fått någon utbildning i hur destruktiva värderingar hos elever ska bemötas, trots att läroplanerna för samtliga skolformer föreskriver ett aktivt värdegrundsarbete. Därför tror vi inte att enbart läroplanen räcker till för att bemöta dessa krafter. För att förskola och skola ska bli mer framgångsrika i arbetet är vi övertygade att ett väl utarbetat koncept för värdegrundsarbete är nödvändigt.

Ordförande Hassan Jama (V) yrkar att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Hassan Jama (V) ställer Peter Backlunds (L) förslag mot förvaltningens förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Peter Backlund (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2024/440-2 Tjänsteutlåtande: Remiss av motion om ett utvecklas värderingsarbete i skolan
- EÅV 2024/440-1 Remissbrev av motion om ett utvecklat värderingsarbete i skolan

§ 11**Remiss av motion om lovskola i Stockholm**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2024/511

EÅV 2024/436

Beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

En remiss om en motion från Moderaterna om lovskola har inkommit från kommunstyrelsen. I motionen framhålls utbildningens betydelse för individens framgång och att skolan är en viktig skyddsfaktor. Motionären anser att lovskola är en underutnyttjad resurs och att det behövs en ambitionshöjning kring lovskolor i Stockholm stad.

Förvaltningen instämmer i att det är viktigt att elever klarar skolans kunskapskrav. Forskning visar att lovskolor kan ha positiva effekter på barnens inläring och skolresultat. Förvaltningen ser positivt på förslaget om att etablera samverkan med olika lärosäten som erbjuder lärarutbildning.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Yrkanden

Henrik Virro m.fl. (M) yrkar att nämnden beslutar enligt följande:

1. att tillstyrka motionen i sin helhet.
2. att därutöver anföra

Vi vill inleda med att välkomna de positiva genvägen som remissinstanserna ger förslagen i motionen. Lovskolan är en underutnyttjad resurs i arbetet för att höja skolresultaten i Stockholm där det i regel enbart är elever i senare årskurser som tar del av lovskolan. Det behövs ett perspektivskifte där insatser för elever som riskerar att hamna efter i skolan kommer långt tidigare än vad det gör idag. Små kunskapsluckor som uppstår i låg- och mellanstadiet får aldrig växa till att bli stora hål i högstadiet och lovskolan kan vara ett viktigt verktyg i det arbetet. Lovskolan kan bidra till bättre kontinuitet för elever som riskerar att hamna efter i den ordinarie undervisningen och erbjuda en mindre och mer tillgänglig lärmiljö.

Under 2023 arrangerade totalt 79 grundskolor, minst en eller flera lovskolor där antalet deltagande elever minskade med 300 i förhållande till 2022, det är en utveckling som går åt fel håll. Därför bör alla grundskolor bidra till arrangerandet av lovskola och antalet veckor som lovskolan erbjuds under året behöver öka väsentligt.

Modellen som etablerats på Hammarkullsskolan i Göteborg där lärarstudenter som befinner sig i slutet på sin utbildning bistår i bemanningen av lovskolan bör även hämtas till Stockholm. Staden har redan flertalet avtal med lärosäten för verksamhetsförlagd utbildning, vilket bör kunna utvecklas. Lärarstudenterna får därigenom fokusera på att undervisa och staden kan ytterligare marknadsföra sig som arbetsgivare och huvudman mot framtida medarbetare. För att se till skoldagens helhet under lovskolan, och skapa glädje samt en meningsfull fritid, är det viktigt att möjliggöra för aktiviteter efter skoldagen, exempelvis genom samarbete med föreningsliv och civilsamhälle.

Ordförande Hassan Jama (V) yrkar att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Hassan Jama (V) ställer Henrik Virros m.fl. (M) förslag mot förvaltningens förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Henrik Virro m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2024/436-2 Tjänsteutlåtande: Remiss av motion om lovskola i Stockholm
- EÅV 2024/436-1.1 Motion om lovskola i Stockholm

§ 12**Remiss av reviderade riktlinjer för handläggning av ärenden gällande ensamkommande barn och unga**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2024/667
EÅV 2024/539

Beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har skickat en remiss av reviderade riktlinjer för handläggning av ärenden om ensamkommande barn och unga.

Förvaltningen ställer sig positiv till att riktlinjerna revideras då flera ändringar och uppdateringar skett i regelverken under de senaste åren. De nya riktlinjerna syftar till att säkerställa likställighet över staden och att tolka lagstiftningen.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2024/539-2 Tjänsteutlåtande: Remiss av reviderade riktlinjer för handläggning av ärenden gällande ensamkommande barn och unga
- EÅV 2024/539-1.1 Tjänsteutlåtande - Reviderade riktlinjer för handläggning av ärenden gällande ensamkommande barn och unga
- EÅV 2024/539-1.2 Bilaga - Riktlinjer för handläggning av ärenden gällande ensamkommande barn och unga

§ 18

Stadsdelsdirektörens information

Stadsdelsdirektör Anders Carstorp informerar om kommande chefsforum, invigning av Smarta hemmet, trygghetsdagen i Rågsved, hönsgården i Årsta samt kommande barnrättsvecka.

§ 19**Anmälningar för kännedom****Beslut**

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd lägger anmälningsärendena till handlingarna.

Anmälda handlingar

- Protokoll förvaltningsgrupp 14 augusti 2024
- Protokoll från Enskede-Årsta-Vantörs sociala delegation 29 augusti 2024
- Protokollsutdrag socialnämnden 2024-08-27 § 15
- Protokollsutdrag från socialnämnden 2024-08-27 § 16
- Protokollsutdrag från socialnämnden 2024-08-27 § 17
- Återkallelse av tillstånd
- Återkallelse av tillstånd
- Protokoll från Enskede-Årsta-Vantörs sociala delegation 12 september 2024
- Protokoll extra förvaltningsgrupp 4 september 2024
- Tjänsteutlåtande: Förvaltningsremiss av Stockholms stads kemikalieplan 2025-2031
- Protokoll förvaltningsgrupp 11 september 2024
- Protokoll fört vid Pensionärsrådets möte 2024-09-16

§ 20
Redovisning av delegationsbeslut
EÅV 2023/1061

Beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd lägger rapporten till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2023/1061-15 Redovisning av delegationsbeslut 2024-08-09 - 2024-09-06

§ 21
Stadsdelsnämndens frågor

Beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ger förvaltningen i uppdrag att bereda skrivelsen nedan och återkomma till nämnden med svar.

Inkommen skrivelse

Christina Peterson (C) lämnar in en skrivelse om barnfamiljer i vandrarhem.